

DE TWEE
KETTINKJES
KERSTVERHAAL

DE C VAN
CHRISTUS
ABC UIT DE BIJBEL

MARIA - ICOON
VAN GENADE
UITGELICHT

sprknd.

kerkmagazine Protestantse Gemeente

Alblasserdam

KERST
2021

#22 DECEMBER 2021

Protestantse Gemeente
Alblasserdam

‘Goede vrienden zijn zo belangrijk in het leven!’

TEKST: JOKE VEERMAN

INEENS IS DE LEGE KERKZAAL GEVULD OP DEZE DINSDAGMIDDAG: SPRANKELENDE KLANKEN OVERAL. ACHTER DE PIANO IMPROVISEERT COR DE HAAN.

FOTO: LEO FAASSE

‘Zo, en nu het orgel. Ik zie een instrument, en dan ga ik natuurlijk even spelen.

Het klinkt voor jullie vast goed, al gaat het minder soepel dan vroeger. De jaren gaan tellen. Het herseninfarct dat me afgelopen zomer trof, heeft effect: mijn linkerhand beweegt minder soepel. Al is het oprecht een Godswonder dat ik er zo goed vanaf ben gekomen!’

Muziek, dat is het leven van Cor. Door corona ging zijn 50-jarig organistenjubileum stilletjes voorbij. In november is het alsnog gevierd, meteen zijn afscheid markerend. Voor nu voelt het wat onwennig dat dit moment is gekomen. Thuis in Strijen staan hem een concertvleugel, een kistorgel en een kunstzinnig beschilderd klavecim-

bel ter beschikking. Spelen blijft hij!

Het orgelleven van Cor begon toen zijn oom een ander harmonium kocht. Zijn ouders kregen het vorige en Cor ging op orgelles. ‘Tijdens een leerlingenavond van meneer Brouwer ontmoette ik Geert Ouweneel, die al een jaar bezig was. Ik was onder de indruk van hoe hij speelde - dat wilde ik ook, ik ging keihard aan het werk. We raakten bevriend en fietsten door weer en wind naar de grote kerk in Dordt - ‘mijn’ mooiste orgel. We luisterden naar Feike Asma, Piet van Egmond, later Klaas Jan Mulder. Geert bereidde voor wat we zouden gaan horen. Goede vrienden zijn zo belangrijk in het leven! Ze stimuleren je.’

Geloven zonder muziek kan vast wel, denkt Cor. ‘Maar muziek raakt diepere lagen dan woorden. Grote componisten als Bach componeerden vanuit geloofsteksten. Als ik een psalm ga spelen, verdiep ik me daarin, en speel vanuit de tekst.’

Naast organist werd Cor dirigent. In een drukke periode stond hij wekelijks voor vier koren. Naast het tweemaal per zondag gemeentezang begeleiden en lesgeven op school betekende dat een volle agenda. De decembermaand stond in het teken van de grote Doelenconcerten. ‘Daar heb ik 141 keer gestaan met Deo Cantemus, uitverkochte zalen. Samen met zovelen en met prachtige muziek de geboorte van Christus te vieren. Wat een feest was dat!’

COR DE HAAN

(Alblasserdam, 1944) is de oudste van drie. Na militaire dienst en een korte tijd op kantoor deed hij toelatingsexamen voor het Rotterdamse conservatorium. Studeerde orgel, piano en orkestdirectie. Ook haalde hij onderwijsakten en gaf jarenlang les op de Lage Waard en het Develsteincollege. Hij was vaste organist in verscheidene kerken, in het bijzonder de Havenkerk en de Credokerk. Het Gereformeerd Kerkkoor werd mede door hem opgericht.

De twee kettinkjes

TEKST: CHRISTINE STAM-VAN GENT

‘DIT’, ZEGT MENEER BRONZWAER VAN GESCHIEDENIS, ‘IS EEN HEEL BEROEMDE FOTO.’ OP HET DIGIBORD VERSCHIJNT EEN ZWART-WIT-BEELD VAN MENSEN DIE UIT EEN DEUROOPENING STROMEN EN VERSPREID OVER DE STOEP EN DE STRAAT BLIJVEN STAAN, MET BLEKE GEZICHTEN EN VERWARDE HAREN. ZE ZIJN BEPAKT EN BEZAKT EN STEKEN HUN HANDEN OMHOOG. ‘JODEN’, ZEGT EEN STEM ACHTER IN HET LOKAAL. ‘JODEN, JA. HOE WETEN WE DAT?’ ‘DAT ZIE JE TOCH’, ZEGT IEMAND. DE OUDE VROUW IN DE LEUNSTOEL VOORIN DE KLAS GLIMLACHT.

‘Jurgen Stroop’, vertelt Bronzwaer, ‘was een SS-officier met een fototoestel. In mei 1943 stuurde hij deze foto aan zijn baas, Heinrich Himmler. ‘Met geweld uit hun bunkers gedreven’ schreef hij erbij. ‘Waar en waarom? Vingers graag!’ ‘De Tweede Wereldoorlog.’ ‘Vernietiging van de Joden.’ ‘Een razzia?’ ‘Klopt. Dit is Warschau’, zegt Bronzwaer. ‘In 1943 kwamen de Joden daar in opstand. Meer dan 50.000 Joden zijn toen gedood of weggevoerd naar vernietigingskampen.’

‘Hij’, zijn pijltje wijst naar een jongeman met een witte zak over zijn schouder, ‘is later herkend als Leo Kartuziski. En zij, de eerste vrouw van rechts met haar hand omhoog, is Golda Stavarowski.’ Het is muisstil in het lokaal.

‘Maar hij’, langzaam schuift het pijltje naar een jongetje met een pet en kniekousen tot het blijft hangen onder zijn bange, witte gezichtje, ‘hij is nooit met zekerheid herkend. Als we naar dit jongetje kijken,

denken we aan alle joodse kinderen die Jurgen Stroop linea recta naar het vernietigingskamp Treblinka stuurde.’

‘Vandaag’, zegt Bornzwaer met een uitgestoken hand naar de vrouw in de leunstoel, ‘hebben wij de grote eer zo’n kind te ontvangen. Dames en heren, dit is Krystyna Sierkierski, geboren in 1943. Als klein, Joods kindje heeft ze de oorlog overleefd.’

Krystyna Sierkierski kijkt de tafels langs alsof ze alle gezichten in haar geheugen wil prenten. ‘Hebben jullie nu soms ook een liedje in jullie hoofd?’ zegt ze dan. Er zit een lichtje in haar ogen. Hoog en trillend zet ze in: ‘Klein, klein kindje, je leven loopt gevaar, ik maak een biezen mandje en morgen is het klaar.’ Er wordt geknikt en voorzichtig gelachen, het meest om

Krystyna's vreemde accent. 'Steeds als mijn kleindochter dit zingt, moet ik aan mijn moeder denken. 'Krystyna wijst naar de vrouw die op de foto naast de jongen met de pet staat, met haar handen omhoog, een zwarte wollen jas aan en een tas aan haar arm. 'Dit had mijn moeder kunnen zijn. Als ik deze vrouw zie, denk ik aan alle Joodse moeders die doodsangst om hun kinderen hebben uitgestaan. Een biezen mandje heeft mijn moeder niet, maar wel een stevige lap stof. Daar maakt ze mijn bootje van, en zet het stevig vast aan de binnenkant van haar jas.' 'Leeft uw moeder nog?' vraagt een meisje. 'Nee', zegt Krystyna, 'ze heeft Treblinka niet overleefd.' Het is even stil. Ik vertel het zo, omdat ik steeds voor me zie hoe mijn matka* dat deed: mij als een piepklein baby'tje in een doek rollen en meesmokkelen. Maar je hebt een punt, ik moet het wel goed vertellen. Zodat jullie het ook snappen.'

'Dertig jaar was ik en ik had net mijn moeder verloren. Tenminste, dat dacht ik. Ze heette Maria. Ze werd niet zo oud, amper vijftig jaar. Ik had altijd met haar samengeleefd. Mijn vader bestond niet. Maria zei dan: 'Niet naar vragen, liefje. Niet doen.' Na de begrafenis was ik alleen. Dat wilde ik ook, de band met de familie was niet erg goed. Ik werkte toen nog maar kort in het ziekenhuis van Warschau als kinderarts, maar ik nam vrij en rouwde over mijn matka. Op de

derde dag dat ik alleen was, werd er aangebeld. Ik zag een oude, ietwat gebogen vrouw op de stoep staan met opvallend blauwe ogen. Ze vroeg om thee. Ik wilde nee zeggen, want ik wilde alleen zijn, maar die ogen keken me zo indringend aan. 'Ik ben Aniela', zei ze toen ook nog. Aniela betekent zoiets als hemelse bode, maar daar kwam ik pas later achter. Ik denk dat ik haar binnenliet, omdat ze zei dat ze mijn matka gekend had. Toen ze op de bank zat, zei ze dat ze wilde vertellen dat Maria niet mijn echte matka was. Boos zei ik: 'Wil je ze soms nog een keer van me afpakken? Misschien lieg je wel alles bij elkaar, zodat je even kunt opwarmen in mijn huis.' Ik vond dat ze heel oude kleren en schoenen droeg, maar haar haar was prachtig met zilvergrijze krulletjes.

'Krystyna', zei ze toen, terwijl ik mijn naam niet eens genoemd had, je droeg een gouden ketting om je nekje toen we je vonden als baby. Een ketting met Joodse tekens. Heb je die misschien nog? Dan weet je dat ik de waarheid spreek.' Ik holde naar boven, naar matka's sieraandoos. Ik haalde het witte lapje eruit dat ik daar een poosje terug in gevonden had, en vouwde het open waar Aniela bij zat. 'Ja', zei ze, 'dat bedoel ik, mijn lieveling.' Ze zat maar te huilen en pakte mijn hand. Ik moest ook huilen, want niemand had me zo aangeraakt na matka's dood.

'Ik zal over je echte moeder vertellen', zei Aniela toen ze weer praten kon. 'In 1943 stond ik langs de kant van de weg, met Maria. We kenden

Lees verder op pagina 6.

elkaar niet, maar we hadden het over de Joden die langskwamen, opgejut door de soldaten op van die motors met zijspan. Elke keer gaven ze van die stoten gas, je weet wel, zo'- Krystyna doet voor hoe Aniela met haar handen aan een denkbeeldig motorfietsstuur draaide- 'en elke keer schoten die Joden vooruit van angst. Ze waren helemaal bepakt en bezakt, sommigen hadden zelfs opgerolde vloerkleden over hun schouder. Op een gegeven moment stokte de doorstroom ergens en stond de Jodenstoet stil. De soldaten riepen naar de omstanders: 'Help ze maar vast van hun bagage af, die hebben ze straks toch niet meer nodig!' Meteen begonnen de mensen te jatten, misschien waren ze daar speciaal voor gekomen.' Aniela vertelde dat een vrouw vlak voor hen in een heel mooie mantel stilstond. En dat ze Maria zag kijken naar die jas. Veel Joden stonden erbij alsof ze verlamd waren, rillend en half uitgekleeft als geschoren schapen. Ze lieten het gewoon gebeuren. Toen is Maria op die vrouw afgestapt. Misschien zag ze zichzelf eindelijk in zo'n dure jas lopen. 'Help me', siste ze tegen Aniela. Hier stopte Aniela ineens met vertellen. Ik drong aan, want ik wilde meer weten. 'Ik hield je moeders armen uit elkaar', zei Aniela toen, 'zodat Maria haar de jas kon uittrekken.' Na dit zinnenetje zei Aniela opnieuw niets meer. En ik kéék haar aan, jongelui, en ze keek weg, ze keek naar de grond terwijl er steeds maar tranen uit

haar ogen liepen die ze niet eens wegveegde. Ik wilde allerlei vragen stellen: waarom, en hoe konden jullie, maar Aniela zei niets meer. Ik zag aan haar blik dat ze weer helemaal dààr was, dat ze de soldaten weer hoorde schreeuwen. En mijn moeder boven alles uit. Dat heb ik zelf ingevuld. Dat doen je hersenen, jongelui, die maken het verhaal af als iets niet verteld wordt. Aldoor zie ik mijn schreeuwende, huilende moeder die net zolang stoten in haar rug krijgt met de geweerkolf tot ze als een automaat verder strompelt. In shock, noemen we dat nu.'

De klas is één grote spons. Alle ogen zuigen de woorden uit Krystyna's mond, maar er komt een hele tijd niets meer. 'Heel even', zegt ze zacht. 'Zo verder.' Bronzwaer zit in zijn stoel alsof hij een beeldhouwwerk is, met zijn ene hand onder zijn kin en zijn gezicht naar beneden.

Krystyna bergt haar zakdoek op. 'Aniela vertelde dat het een zware jas was, die ze samen hebben moeten dragen, zij en Maria. En ook dat ze, toen ze eenmaal uit het lawaai van al die mensen en soldaten waren, hoorden hoe er geluid uit de jas kwam. Het was een huilende jas, jongelui. Er schommelde een klein, klein kindje in.' 'Dat was u', klinkt het fluisterend door het lokaal. Krystyna knikt. 'Dat was ik. Een piepklein Joods meisje in witte doeken gerold, verstopt in

een zware wintermantel. Aniela vertelde dat Maria in paniek raakte en zei dat ze deze jas niet wilde, nooit gewild had, dat ze hem terug moest brengen. Maar dat zij, Aniela, toen zei: 'Weet je wat er met dit kind gebeurt als we haar nu terugbrengen? Die jas is op je pad gekomen. Nu zul je ja moeten zeggen, niet alleen tegen de sieraden in de zakken, maar ook tegen dit kind. Het leidde ertoe', zegt Krystyna, 'dat die vrouwen mij samen een naam gaven en Maria mij geadopteerd heeft. Het kostte haar haar verlov-ing, en ze werd scheef aangekeken door de familie, maar ze heeft altijd voor me gezorgd. Met het geld dat de sieraden opleverden, heeft Maria een rekening voor me geopend, waarvan ik kon studeren en leven. Het kettinkje dat Aniela bedoelde met de Joodse tekens, bewaarde ze in een stukje stof van de lap waar ik ingewikkeld was. 'Ga naar Israël', zei Aniela nog voor ze wegging, 'daar vind je je wortels.' Na die middag heb ik haar nooit meer terug gezien. Vreemd hè?', zegt Krystyna met een blik die heel ver weg lijkt. 'Is het niet vreemd dat ik niet boos werd op een vrouw die mijn moeder haar jas en haar kind afpakte? Ik had haar rug wel kunnen breken, ik had alles met haar kunnen doen; een duwtje en ze zou omvallen. Maar wat als de vrouwen die me van mijn moeder afpakten, daarmee mijn leven gered hebben?' Ze schudt haar hoofd. 'Daar blijf je over nadenken.'

Krystyna wijst naar de foto op het

digibord. 'Die kleine jongen daar doet me aan Elie Wiesel denken. Later zullen jullie zijn boeken misschien lezen. Doe dat alsjeblieft. Een Joods kind, net iets ouder dan ik. Hij moest ook naar een kamp, naar meerdere kampen. Daar was een jongetje dat een brood gestolen had. Hij moest aan de galg, en alle gevangenen moesten toekijken. Een van hen zegt dan half hardop: 'Waar is God?' Dan komt er in Elies gedachten: Hij is daar, Hij hangt aan de galg. Daar in het hart van die stervende jongen, is God. Heel vaak heb ik gedacht: Is God ook in stelende vrouwen? Was Maria de prinses uit het liedje die dat kindje uit het water haalde? Is God zo'n kleine Joodse baby die ze dood willen hebben?'

Ze kijkt opzij naar Bronzwaer. 'Ik verdwaal soms in mijn eigen gedachten. Heb ik nog tijd? Mijn verhaal is nog niet af!' Zeker', zegt Bronzwaer, 'we nemen de pauze erbij.' 'Ik dacht: nu heb ik verder niks meer. Nu heb ik twee moeders verloren: mijn onechte moeder van wie ik hield en nu ook nog mijn echte moeder die ik niet kende. 'Ik dacht: ik ga naar Israël. Daar waren veel kinderartsen nodig. Ik vond er ook een lieve man en voelde me daar op een bepaalde manier thuis. Op een dag liep ik door Jeruzalem. Ik zal het niet allemaal vertellen, jullie zijn nog zo jong. Te jong voor al dat bloed en die ellende en het gegil van gewonden. Hebben jullie wel eens van een zelfmoordaanslag gehoord? Dat iemand bommen

op zijn lijf draagt en dat hij die af laat gaan op een plaats waar veel mensen zijn? Dat gebeurde die dag in Jeruzalem, in een pizzeria. Ik liep er recht op af. Lukraak ben ik mensen gaan helpen. Het was chaos. En in die chaos vond ik een oude man die compleet in de war was. Hij had met zijn kleindochter zitten eten in het achterste gedeelte van de pizzeria. Toen hij buiten wist te komen, was hij haar kwijt. We zochten samen en vonden haar tenslotte, buiten bewustzijn tegen een muur aan die half was ingestort. Ik reanimeerde haar, ze leefde nog. Dat was bijzonder. Maar wat ik had gezien toen ik haar blouse losknoopte, vond ik nog veel bijzonderder.'

“ MASHIACH, STOND ER OP DE KETTINKJES DIE MIJN VADER ONS OMHING VLAK VOOR DE SOLDATEN KWAMEN

Stilte. De klas houdt de adem in. 'Een kettinkje, precies hetzelfde als het mijne', zegt Krystyna met een lach die haar gezicht in honderd rimpels verdeelt. 'Toen we op een veilige plek waren, vroeg ik de man: Wat is dat toch voor kettinkje, worden die hier verkocht?' 'Nee', zei hij. 'Die heb ik zelf gemaakt. Voor de oorlog was ik goudsmid. Ik maakte twee van zulke kettinkjes voor mijn dochters. De

ene is de moeder van dit meisje hier. De andere is samen met mijn vrouw omgekomen in de oorlog.' Een nog langere stilte valt. Meneer Bronzwaer schraapt zijn keel.

'Mijn vader', zegt Krystyna schor, 'midden in die ellende vond ik mijn vader terug.' 'De leunstoel lijkt steeds groter te worden en Krystyna steeds kleiner. 'Mashiach**', stond er op de kettinkjes die mijn vader ons omhing vlak voor de soldaten kwamen. Mashiach, de bevrijder waar het Joodse volk op wacht. Dat woord bracht me bij mijn vader en mijn zus terug. Op onze eerste sjabbat samen zong hij ons de woorden uit Psalm 40 toe. *Vol verlangen heb ik op de eeuwige gewacht en hij boog zich naar mij toe, Hij heeft mijn roep om hulp gehoord. Hij trok mij uit de kuil van het graf, uit de modder, uit het slijk. Mogen velen het zien vol ontzag en vertrouwen op de Eeuwige.....* Niet lang daarna is mijn vader in vrede gestorven.'

Er zijn geen vragen meer. Krystyna steekt haar smalle gerimpelde hand uit naar meneer Bronzwaer die hem grijpt en lang blijft vasthouden. 'Dank', zegt hij alleen, 'duizendmaal dank namens alle leerlingen. 'Langzaam stroomt het lokaal leeg en allemaal kijken ze even in de glinsterende ogen van Krystyna die zachtjes zingt:...dan gaat je boot niet onder, je bent een Koningskind.'

* *matka* is Pools voor *mama*

** *Mashiach* is Hebreeuws voor *Messias*

Wintertijd

We zijn de donkere dagen voor Kerst ingegaan en leven toe naar het feest van het Licht. Laat de adventstijd een tijd van verwachting zijn en inkeer. Dat er verwondering mag zijn over Gods liefde voor een wereld verloren in schuld. Dat God dat getoond heeft in de gave van Zijn Zoon.

Overlijden

In de afgelopen tijd zijn ons drie gemeenteleden overleden. Op woensdag 27 oktober overleed op de leeftijd van bijna 90 jaar **Aagje Ariaantje de Bruin - Vlot**. In haar verloor de familie zoals op de rouwkaart is vermeld een zorgzame moeder, schoonmoeder, lieve oma en overgrootmoeder. Als gemeente verloren we in haar een heel trouw meelevend lid. Zelf schuchter in de toe-eigening van het Heil. Maar tegelijkertijd Godvrezend en altijd zoekend naar gelegenheden om van dat Heil in Christus te getuigen. Bij de begrafenis mocht het evangelie van een barmhartig en genadig God klinken: *Maar de goedertierenheid van de HEERE is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over wie Hem vrezen.* In die vaste hoop mocht de gang naar de begraafplaats gemaakt

worden. We wensen de kinderen en kleinkinderen de hulp en troost van deze God toe.

Prop. D.A. Burggraaf

Op vrijdag 5 november overleed op de leeftijd van 65 jaar **Jan Willem Nugteren**. Na een lang ziekbed is hij heengegaan, maar niet met onbekende bestemming. Jan mocht zicht hebben op het Vaderhuis met de vele woningen. Er was ook voor hem een plaats bereid omdat er Eén was Die Zijn leven voor hem gegeven had. Daarom stond er ook boven de rouwkaart: *Zo ver het west verwijderd is van 't oosten, zo ver heeft Hij, om onze ziel te troosten, van ons de schuld en zonden weggedaan.* (Psalm 103:6b, berijmd) Van die troost mocht Jan getuigen. Tegelijk betekent het wel een gevoelig verlies voor Hanneke, zijn vrouw, en de kinderen, Ruben, Benjamin en David. Laten ze mogen leven van troost die God ook aan hen wil geven. Zo alleen kunnen ze verder, hoe moeilijk de weg ook is.

Op zondag 14 november overleed op de leeftijd van 80 jaar **Anneke Janny van Zanten**. Ze mocht, na een leven vol zorg en verdriet, thuiskomen bij haar Vader in de hemel. Annie heeft geen gemak-

kelijk leven gehad, maar altijd veel kracht ontvangen in het Woord dat ze las en hoorde verkondigen. Daar trok ze zich aan op in weerwil van alles. De kinderen, klein- en achterkleinkinderen zullen haar missen, maar laat de herinnering aan haar meegenomen worden. In de rouwdienst stonden we stil bij Psalm 121, haar lievelingslied. Daar is een pelgrim onderweg naar Jeruzalem. Annie was onderweg naar het hemelse Jeruzalem en is daar nu voor eeuwig in de vreugde van die stad. Laat dat ook het uitzicht zijn van allen die Annie mochten kennen. Een beter perspectief is er niet!

Huwelijksjubilea

Er mogen 4 jubilea gememoreerd worden. Het gaat om de volgende echtparen die een jubileum hebben gevierd of nog mogen vieren.

Het echtpaar **Van Drongelen-Stuij** mocht 6 december 65 jaar getrouwd zijn. De omstandigheden waarin de mijlpaal bereikt mocht worden zijn niet rooskleurig, maar toch mag er dankbaarheid zijn dat ze zolang voor elkaar gespaard en bewaard zijn gebleven. Laat er vooral zicht mogen zijn op de eeuwige

bruiloft. De Heere zij hen beiden, hoewel ze apart wonen, een God van nabij.

9 december mocht het echtpaar **Van de Woestijne-Ruit** 50 jaar getrouwd zijn. Een halve eeuw is niet niets! Dan is er heel veel gebeurd en heel veel met elkaar beleefd. Dan mag er teruggekeken worden en dankbaarheid zijn voor Gods sparende hand. In dat besef mag de weg ook vervolgd worden. De weg is niet altijd gemakkelijk, maar als de Heere meegaat mag er vertrouwen zijn dat Hij de weg ook baant.

Het echtpaar **Goud-Offerman** mag 17 december gedenken 50 jaar getrouwd te zijn. Een gouden jubileum! Een mooie combinatie van de achternaam met de benaming van dit jubileum. Goud is duurzaam materiaal en dat mag ook van een huwelijk gelden. Als het goed is duurt een huwelijk tot dat de dood ons scheidt. Dan mag er dankbaarheid zijn als er al zolang de band ervaren mag worden. Tenslotte mag vermeld worden dat het echtpaar **De Bondt-Rouw** op 22 december mag gedenken 60 jaar getrouwd te zijn. Vergeleken met de twee gouden jubilea van hiervoor is dat alweer 10 jaar langer. Wat een voorrecht om

zolang in de band van het huwelijk met elkaar verbonden te zijn. Des te meer reden om de Heere dankbaar te zijn voor Zijn bewarende hand. Aan die hand mag de weg ook vervolgd worden.

Tenslotte

We leven in onrustige en onzekere tijden. Laat er rust en zeker-

heid gevonden mogen worden in het Woord dat ons dat schenkt. In de woelige baren mag het anker van de hoop uitgeworpen worden in die vaste grond. Met een groet in verbondenheid, Ds. R. W. van Mourik.

Vanuit de redactie

In deze dagen speelt er veel. Wel of geen lockdown, quarantaineperiodes, waarom dit wel en dat niet, enz. Er zijn genoeg momenten waarop tegenstellingen in onze samenleving tot irritaties leiden en woorden pijn kunnen doen. Dit is de wereld waarin we leven, een wereld waarin Gods leiding niet gewenst, niet geaccepteerd en niet gezien mag worden. Toch gaat Hij door, net als toen Hij Zijn Zoon liet geboren worden. Het is weer advent. De periode van uitkijken en verwachten door het Woord en in daad. Juist nu, want, ook al zijn er duizend vragen en begrijpen wij U niet, er is een toekomst vol van hoop.

Geboorte

We melden dankbaar de geboorte van **Juna Hage**. Juna is de dochter van David en Sophie en het zusje van Ezra. We feliciteren dit gezin van harte met deze kleine. We wensen en bidden dat dit meisje veel zegen in haar leven mag ontvangen en dat ze die zegen steeds mag uitstralen en doorgeven.

Huwelijksjubilea

De komende periode zijn er twee huwelijksjubilea te melden.

- **Herbert en Ageeth Huizer-Baas**, 25 jaar, op D.V. 6 december
- **Peter en Trudy Korteland-Ruiter**, 25 jaar, op D.V. 13 december

Als gemeente delen wij in de dankbaarheid en wensen hen, samen met de kinderen, een rijk gezegende dag toe en Gods nabijheid voor de toekomst

Overlijden

Vrijdag 5 november is overleden op 82-jarige leeftijd **dh. Jan van de Werken**. Op het laatst woonde hij in Zorgcentrum de Waard. Op vrijdag 12 november is hij begraven op begraafplaats 'de Oude Toren' in Alblasserdam. We wensen de familie kracht en troost van onze hemelse Vader toe bij dit verlies.

Terugblik tienerkamp

Een groep tieners van onze gemeente is in het weekend van 30 oktober op kamp geweest.

Het thema van het kamp was: MASKERS AF!. Op basis van dit thema heeft de groep zelf een lied geschreven gebaseerd op de melodie van "Blauwe dag" van Suzan en Freek. Hieronder de tekst van coupletten en refrein:

*Als ik verdrietig ben dan weet ik dat
ik kan bidden tot uw geloof
Emoties zijn door God bedacht om
ons te laten voelen wat in ons leeft
Weet U nog wat U me zei dat U er
altijd bent als ik U nodig heb
Ik ben het niet vergeten nee wat U me
ooit hebt gezegd.*

*Want ik zie dat jij het moeilijk hebt
en niet meer lachen kan zoals je
vroeger deed. En dat God in de gaten
heeft dat je je anders gedraagt dan
dat je voorheen deed. Weet je nog
toen God je zei dat Hij er altijd is als
jij Hem nodig hebt. Nee, je mag het
niet vergeten nee
Om je masker af te doen!*

*Maskers af, laat jezelf zien. Deel je
emoties met ons allen, want jij bent
hier niet alleen. Maskers af, vluchten
helpt niet. Geef al je zorgen maar
aan Jezus want Hij helpt je er door-
heen.*

*Als je wilt vertellen dan doe je dat
Wil je dat ik luister nou dan doe ik
dat. Over je emoties vertellen mag
Neem je tijd, 10 seconden. Als je nu
wacht tot aan morgen, dan is het te
laat.*

*Weet je nog dat jij me zei dat je vrolijk
was toen je hier begon. Nu zit je hier
op kamp en je leert iets wat je niet
bedenken kon. Ik ging naar het kamp
van de kerk en ik hoorde wat U tot mij
zei. Ik ben het niet vergeten nee wat U
me ooit hebt gezegd.*

Worshipevent kersteditie

Op zondagmiddag 12 december is er weer een supertof worshipevent in de Ichthuskerk voor alle leeftijden. Nico van Splunter zal deze middag spreken over het thema: To Be Real! Inloop: 15.45 uur, om 16.00 uur starten we! Welkom zoals je bent. Volg ons op instagram: **@saltedworship**.

Impressies uit het afgelopen jaar

In januari van dit jaar zijn we als Havenkerk en Ontmoetingskerk samengegaan en één wijkgemeente binnen de Protestantse Gemeente Alblisserdam geworden. Inmiddels heeft de gemeente een nieuwe naam: De Brug. Binnen die nieuwe gemeente hebben we in het pastoraal team gewerkt aan een nieuwe wijk-/sectie-indeling. Binnenkort zal het stratenplan van die indeling worden gedeeld binnen de gemeente: het volgt in grote lijnen de sectie-indeling die er al vanuit de voormalige Ontmoetingskerk lag in het LRP, het landelijke registratiesysteem van de Protestantse Kerk. De wijkteams van de voormalige twee kerken zijn samengevoegd.

In een drietal gemeentebijeenkomsten werd informatie uitgewisseld door de kerkenraad over een voorstel voor de keuze voor één van beide kerkgebouwen. Een keuze die bewust vanuit de missie en visie van de gemeente gemaakt werd. Ongeveer 150 mensen lieten zich informeren en praatten mee over de ideeën die de kerkenraad na zorgvuldig beraad heeft gedeeld. Men kon door middel van

briefjes vragen en opmerkingen meegeven aan de kerkenraad, die daar zeker haar winst mee zal doen. Er zou meer te vermelden zijn waar we in dankbaarheid op terug kunnen kijken. Het geeft ons moed en vertrouwen in de toekomst, ondanks en door de coronacrisis heen. God is trouw en laat zijn werk en ook zijn kerk niet los.

De diensten in december

.... zijn weer met veel onzekerheid omgeven. We hebben helaas de tweede Kliederkerkviering (op 19 december) moeten cancellen. En hoe het zal gaan met Kerst? We kunnen er bij het ter perse gaan van deze SPRKND nog niets over zeggen. Het is niet anders. Wat we hoe dan ook zeker weten is dat het weer Kerstfeest wordt. We gaan de geboorte van Jezus vieren, hét teken van hoop en verwachting in een donkere wereldtijd.

Pastorale berichten

In Memoriam

Tineke Peters – Dekker

22 april 1936 – 2 november 2021

Op 2 november overleed Tineke Peters – Dekker op de leeftijd van 85 jaar. Zij was weduwe van Johan Peters, met wie zij op latere leeftijd trouwde en een gelukkig huwelijk had. Haar eerste huwelijk strandde na korte tijd en zij voedde alleen haar dochter op. Daarnaast had zij jarenlang haar werk als directiesecretaresse en later bij de universiteit van Leiden. Later in haar leven ging haar geloof steeds meer voor haar betekenen en leven. Zij was betrokken bij de gemeenschap van de kerk, is een aantal jaren ouderling geweest; zij was gedu-

rende de laatste jaren graag lector in de kerkdiensten en genoot van geloofsgesprekken bij mensen die zij nog opzocht en op de bijbelgesprekskring.

Boven de rouwkaart stonden de woorden 'en waar de weg onvindbaar scheen mochten wij door geloof alleen de tocht opnieuw beginnen'. Zo zal zij het menigmaal hebben ervaren: in moeilijke periodes na haar echtscheiding, bij de ziekte die haar jaren geleden trof en waar zij zo goed weer bovenop kwam, in momenten van neerslachtigheid waar ze zich bemoeidigd en opgetild kon weten. In de laatste maanden onderging zij een chemokuur en zij was verwonderd en dankbaar hoe relatief goed zij zich daaronder voelde. Ze heeft telkens weer ervaren dat God haar in haar leven nabij was. Plotseling moest zij in het ziekenhuis worden opgenomen waar zij nog onverwachts overleed. Wij wensen haar familie Gods zegen en nabijheid toe. (BCvW)

**In memoriam Codefrida Petronella (Ida) Hol – van Middelkoop
9 maart 1937 – 10 november 2021**

Op 10 november is Ida Hol gestorven. Ida is 84 jaar geworden. Ida

was een vertrouwd gezicht in de Ontmoetingskerk. Ze was er altijd. Ze vond het fijn, de diensten, de ontmoeting met de mensen rondom de diensten. Haar leven

was niet altijd eenvoudig. Leven was voor haar vaak een opgave. Haar psychische gestel was kwetsbaar. Al van jongs af aan. Ze moest dikwijls alle zeilen bij zetten om het vol te houden. Zo was ze. Een moeder die zorg en aandacht vroeg. Maar ook een moeder die zorg en aandacht gaf. Attent was ze, lief. En soms ook heel krachtig. Ze was al jong weduwe, 50 jaar nog maar toen haar man in 1987 overleed. Ida vertrouwde door alles heen op de trouw van God. Ze vond steun in haar geloof. Dat de Heer haar Herder was (Psalm 23). Dat haar hulp kwam van de Heer, haar God (Psalm 121). Ze wist zich gedragen. Nee, daar sprak ze niet

uitvoerig over. Dat paste niet bij haar. Ze wist dat God erbij was in dat woelige en soms ingewikkelde leven van haar. Dat was genoeg. En in dat vertrouwen hebben we haar op 15 november ook overgegeven in de hand van God, na een dienst van Woord en gebed in de Ontmoetingskerk. Wij wensen haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen Gods troostende nabijheid toe. (JvW)

Geboren Kira van Buren

‘Gods handen hebben jou gemaakt en Hij zag hoe je groeide. Verlangend hebben wij op jou gewacht. Ons geliefd wonder.’ Op 26 oktober is Kira geboren. Ze is de dochter van Huibert en Kimberley van Buren uit Kinderdijk. Wij feliciteren hen van harte met de geboorte en wensen hen zegen toe!

Huwelijksjubileum

Op 6 december waren **Carlo en Petra Vonk – Koppelaar** 25 jaar getrouwd. Wij feliciteren hen van harte met dit mooie zilveren jubileum en wensen hen met hun gezin alle goeds toe, oftewel de zegen van God!

Tenslotte

Wij wensen u Gezegende Kerstdagen toe en een goede jaarwisseling.

Een hartelijke groet van beide predikanten.

ds. Hans van Walsum

ds. Carol van Wieren

“Gods handen hebben jou gemaakt en Hij zag hoe je groeide.”

De C van CHRISTUS

TEKST: AAD VAN DER KLOOSTER

‘IK DOOP U WEL MET WATER TOT BEKERING, MAAR HIJ DIE NA MIJ KOMT, IS STERKER DAN IK; IK BEN HET NIET WAARD HEM ZIJN SANDALEN NA TE DRAGEN. HIJ ZAL U DOPEN MET DE HEILIGE GEEST EN MET VUUR.’ (MATTHEÛS 3 VERS 11)

Johannes de Doper bracht heel wat mensen op de been. Toch predikte hij die Ander, zoveel belangrijker dan zichzelf: de gezalfde, de Christus! Johannes mocht Jezus dopen, tot zijn eigen verwondering: hij, eenvoudig mens, moest zijn Heiland dopen! Jezus wilde toen al de minste zijn. Toen Hij gedoopt was klonk uit de hemel: “Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!” Nu hebben we het belangrijkste van het Evangelie bij elkaar: God, Die Zijn geliefde Zoon voor ons offerde, en Jezus Die de minste wilde zijn, voor óns!

Straks met Kerst vieren we de geboorte van Jezus. Het klinkt allemaal zo lief en romantisch: Gods Zoon, Die in een stal geboren werd. Het Kerstfeest is prachtig, maar laten we wel bedenken waaróm Jezus naar de aarde kwam, want eigenlijk begint met Kerst het Evangelie nog maar net, het belangrijkste moet nog komen: Hij moest voor óns lijden en sterven, afdalen tot in de hel

en dan: Hij stond op en overwon de dood, ook ónze dood!

Soms denk ik begin januari: was dit het nou, is het nu al voorbij? Ik wil het nu eens klein houden, me niet door wereldse bijzaken laten afleiden die weinig met Kerst te maken hebben, maar bij de kern van het Kerstverhaal blijven: Jezus, de Gezalfde, de Christus, Die kwam voor óns! Doe je mee? Dan komt Hij met de Heilige Geest en met vuur: Christus Jezus, de Gezalfde, onze Verlosser!

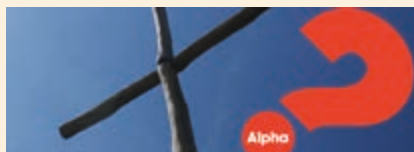
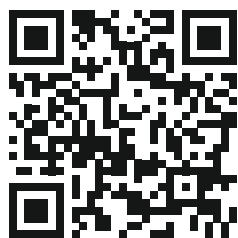
Berichten

ALGEMEEN

Woord en Daad bezorgt ook dit jaar weer kerstpost

Comité Woord en Daad Alblasserdam bezorgt ook dit jaar kerstpost in Alblasserdam, Kinderdijk, Nieuw-Lekkerland, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Streefkerk en Oud-Alblas. Ook bezorgen we in Woonzorgcentrum Nebo in Zwijndrecht en verpleeghuis Salem in Ridderkerk. De bezorging kost € 0,55 per kaart. De kerstpostactie loopt van donderdag 9 december tot woensdag 22 december 16:00 uur. Er zijn verschillende inleveradressen voor uw post. Informatie en uitleg over de actie en project vindt u op www.woorden-daadalblasserdam.nl of op de bijgevoegde envelop bij deze SPRKND.

Alpha Alblasserdam

Al jaren werken de wijkgemeenten van de PGA samen om minimaal één keer per jaar een Alpha-cursus te geven in Alblasserdam. Soms met veel cursisten en soms wat minder. Maar steeds voelen we ons als team geroepen om de Alpha weer aan te bieden.

Een 'normale' Alpha-avond begint met een gezamenlijke maaltijd om daarna een thema te bespreken. Op een Alpha-avond is er naast het behandelen van een thema ook ruimte voor onderlinge gesprekken over het leven van alledag. Er wordt vooral in het begin duidelijk aangegeven dat er geen verplichtingen zijn, de deelnemers zijn vrij om te gaan; dat hebben wij gelukkig maar weinig meegemaakt, want het samenzijn wordt meestal als warm en vertrouwd ervaren.

Ook in het voorjaar van 2022 hopen we weer een Alpha-cursus te geven. Live of digitaal, dat zien we nog wel!

Ken jij iemand die mee zou willen doen – of ben je dat zelf – met de nieuwe cursus, laat het ons dan weten! En geef ook gewoon aan als je voorkeur hebt voor digitaal. Er valt altijd een mouw aan te

passen. Uit ervaring weten we dat deelnemers vooral op persoonlijke uitnodiging komen, dus wees niet te spaarzaam hiermee!

Maar ook als je je op een andere manier aangesproken voelt door deze tekst, mail ons of bel ons.

We kunnen nog wel helpende handen gebruiken, in welke vorm dan ook: helpen met de aankleding, een keer koken, een keer willen spreken of helpen met de koffie. We horen het graag.

Alpha Alblasserdam, Voor vragen, aanmelden of anders:

Sabine: 0627113284 Susan:

0628193615 of:

alpha.alblasserdam@outlook.com

Om de voorraad van houdbare producten op peil te houden, kunnen er sinds het begin van de Coronacrisis producten ingeleverd worden voor de Voedselbank bij drie supermarkten (Plus, Coöp en Dirk). Voorbij de kassa staan kratten om de producten in te doen. Ook in de Grote Kerk, Havenkerk en Ontmoetingskerk kunnen houdbare producten ingeleverd worden op zondag wanneer er in de betreffende kerk een kerkdienst wordt gehouden. Een gift overmaken kan op rekeningnummer NL84 RABO 0159 9167 20 t.n.v. Stichting Voedselbank Alblasserdam.

We hopen zo, met elkaar, onze naasten te helpen.

Maria - Icoon van Genade

TEKST: ANDRÉ GROENENDIJK

Een boek over Maria van een gereformeerd theoloog is een zeldzaamheid. Huijgens boek is, zo schrijft hij in het voorwoord, een correctie op de protestantse onderwaardering van Maria. Het lezen van dit boek doet je inderdaad afvragen waarom er onder protestanten niet meer aandacht is voor deze bijzondere vrouw die, op het scharnierpunt van Israël en de kerk, met haar gelovige overgave aan God een voorbeeld is voor alle gelovigen.

Huijgens boek is verdeeld in twee delen. In het eerste deel staat Maria als moeder centraal, in het tweede deel gaat het over Maria als vrouw. Ieder hoofdstuk begint Huijgen (zoals het een waar protestant betaamt) met de uitleg van een Bijbelgedeelte, waarna hij aandacht besteed aan de wijze waarop Maria ter sprake komt in de christelijke traditie. Ieder hoofdstuk eindigt met de toepassing van wat vooraf is gegaan op actuele thema's, zoals gender en Europa. Steeds benadrukt Huijgen dat Maria van zich af wijst naar de God die haar genade bewijst. Zo is zij 'icoon van genade.'

Huijgens boek prikkelt en laat het aan de lezer over om de besproken thema's verder uit te werken. Wel doet Huijgen enkele concrete aanbevelingen, zoals het dagelijks zingen van de lofzang van Maria en het herinvoeren van een feestdag gewijd aan de aankondiging van Jezus' geboorte. Hoogtepunt van het boek is de slotbeschouwing aan de hand van Nijhoffs gedicht 'de moeder de vrouw.' Hier laat Huijgen zijn gereformeerde reserves varen en wordt hij lyrischer, poëtischer. Het boek roept een verlangen op naar warmte en schoonheid die in de protestantse traditie (te) weinig te vinden zijn; en bovenal een verlangen naar het einde van de verdeeldheid, naar één kerk.

Maria - Icoon van Genade is uitgeroepen tot Beste Theologische Boek 2021/2022

Maria, Icoon van Genade
Arnold Huijgen
Kok Boekencentrum,
2021
384 pagina's
€ 27,99

Contactgegevens

PGA EN WIJKGEMEENTEN

Protestantse Gemeente
Alblasserdam

Colofon

Kerkmagazine SPRKND is een uitgave van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Alblasserdam en verschijnt 11 keer per jaar.

Oplage: 2.175

Vormgeving en druk Verloop drukkerij - Alblasserdam

Coverfoto Shutterstock

Redactie Mark den Boer (hoofdredacteur), Rian Vogel, Dirk de Jong, Judith Versluis, Joke Veerman, Antje Kieviet, ds. Hans van Walsum, Martin de Jong (eindredactie), André Groenendijk.

Emailadres redactie

redactie@pknalblasserdam.nl

Bezorging Het magazine wordt bezorgd op het huisadres van alle leden van de Protestantse Gemeente Alblasserdam.

Administratie bezorging

info@pknalblasserdam.nl

t 078-6917853

Rekeningnummer

NL45 RABO 0373 7148 31 t.n.v.
CvK Protestantse Gemeente
Alblasserdam inz. SPRKND

PGA

Algemene Kerkenraad

voorzitter: Kees Brinkman,
t 06-3489 6787;
e cbrinkman@solcon.nl
scriba: Lenie van der Heide,
t 06-5188 9133;
e ak@kerkenpad.nl

College van kerkrentmeesters

voorzitter: Sjoerd Veerman
t 06-2397 4997
e svj@xs4all.nl
secretaris: Peter van Buren
t 06-3731 8566
e secretariaat.cvka@gmail.com

Wijkgemeenten

Grote Kerk

Bezoekadres: Cortgene 8,
2951 ED Alblasserdam
predikant: ds. R.W. van Mourik,
Cortgene 6, 2951 ED Alblasserdam,
t 078-6454379
e predikant.wijk1@kerkenpad.nl
scriba: Paulus-Jan Kieviet,
Polderstraat 112, 2952 AN Alblasserdam,
t 078-6912500,
e scriba.wijk1@kerkenpad.nl
De Damsteen, fam. den Hoed,
t 06-36031394,
e verenigingsgebouw@kerkenpad.nl

Ichthuskerk

Bezoekadres: Scheldeplein 2,
2953 EV Alblasserdam,
t 078-6915705
predikant: ds. M. van Heijningen
Mesdaglaan 33,
2951 PH Alblasserdam
t 078-7854666
e m.vanheijningen@filternet.nl
scriba: Altwin de Kruijf
Oosteinde 42, 2969 AT Oud Alblas

College van diakenen

voorzitter: Matthijs van den Berg,
t 0651766252,
e mtjvdberg@gmail.com
Secretaris: Lenie van der Heide,
t 0651889133,
e diaconie@kerkenpad.nl

Bijdragenadministratie

Kees Visser
t 078-785 3862 of 06-13655308
e bijdragenadm.pga@gmail.com

Ledenadministratie

Chris Baas
t 078-6915470 of 06-36559460
e ledenadmin.hg@gmail.com

t 06-42544468,
e scriba.wijk2@kerkenpad.nl

De Brug

Bezoekadressen: Havenkerk
Ieplaan 9,
2951 CB Alblasserdam
t 078-6912960
Ontmoetingskerk
Blokweerweg 75,
2954 PC Alblasserdam
t 078-6919417
predikanten: ds. J. van Walsum
Van Lennepstraat 23,
2951 TK Alblasserdam
t 06-22912489 / 078-6452130
e jvanwalsum@planet.nl
ds. B.C. van Wieren
Zeelt 64,
2954 BJ Alblasserdam
t 078-6473783
e wiere322@planet.nl
(bereikbaar dinsdag t/m vrijdag)
Scriba: Hennie van Tienhoven
Kraanbaan 128,
2951 JG Alblasserdam
t 078-8880526
e scriba@ontmoetingskerkalblasserdam.nl

Welkom in onze kerkdiensten

*Vanwege de maatregelen rondom corona is onderstaande info zeer voorlopig. Voor de meest actuele informatie over de diensten in de komende periode verwijzen we u naar de Nieuwsbrieven van de wijkgemeenten.
De redactie*

Zondag 12 december Advent III

Grote Kerk

09.30 uur R.W. van Mourik, bediening Heilig Avondmaal
15.30 uur ds. R.W. van Mourik, voortzetting HA en dankzegging

Ichthuskerk

09.00 uur ds. M. van Heijningen
11.00 uur ds. M. van Heijningen, doopdienst
16.00 uur dhr. N. van Splunter (Rotterdam)

De Brug

09.30 uur ds. B.C. van Wieren, doopdienst - Havenkerk

Zondag 19 december Advent IV

Grote Kerk

09.30 uur prop. D.A. Burggraaf (Arkel)
18.00 uur ds. R.W. van Mourik

Ichthuskerk

09.00 uur ds. C. van den Berg (Gouda)
11.00 uur ds. C. van den Berg (Gouda)
18.00 uur ds. D. van Vreeswijk (IJsselmonde)

De Brug

09.30 uur ds. B.C. van Wieren - Ontmoetingskerk

Vrijdag 24 december Kerstavond

Ichthuskerk

21.00 uur ds. M. van Heijningen, kerstnachtdienst

De Brug

22.00 uur ds. J. van Walsum, kerstnachtdienst - Ontmoetingskerk

Zaterdag 25 december Eerste Kerstdag

Grote Kerk

09.30 uur ds. R.W. van Mourik
16.30 uur Kinderkerstfeest

Ichthuskerk

09.00 uur ds. M. van Heijningen
11.00 uur ds. M. van Heijningen

De Brug

09.30 uur ds. B.C. van Wieren - Havenkerk
09.30 uur ds. J. van Walsum - Ontmoetingskerk

Zondag 26 december

Grote Kerk

09.30 uur ds. R.W. van Mourik
18.00 uur ds. J.J. Verhaar (Krimpen aan de IJssel)

Ichthuskerk

09.30 uur ds. T. Jacobs (Leiden)
18.00 uur ds. J. Riemersma (Sliedrecht)

De Brug

09.30 uur ds. A.D. Noordam - Ontmoetingskerk

Vrijdag 31 december Oudejaarsavond

Grote Kerk

19.30 uur ds. R.W. van Mourik

Ichthuskerk

19.30 uur ds. M. van Heijningen

De Brug

19.00 uur ds. B.C. van Wieren - Havenkerk

Zaterdag 1 januari Nieuwjaarsdag

Grote Kerk

10.00 uur ds. R.W. van Mourik

Ichthuskerk

10.00 uur ds. M. van Heijningen

Zondag 2 januari

Grote Kerk

09.30 uur ds. R.A. Grisnigt ('s Gravenpolder)
18.00 uur ds. A. Baas (Bodegraven)

Ichthuskerk

09.30 uur ds. G.F. Smaling (Oegstgeest)
18.00 uur ds. C. Haasnoot (Lisse)

De Brug

09.30 uur ds. J. van Walsum - Ontmoetingskerk

Zondag 9 januari

Grote Kerk

09.30 uur ds. R.W. van Mourik
18.00 uur dr. J. van Eck (Lexmond)

Ichthuskerk

09.30 uur ds. J.B. Kamp (Arnhem)
18.00 uur ds. M. van Heijningen

De Brug

09.30 uur ds. J. Bruijn (Nieuw-Lekkerland) - Havenkerk

De Komende

TEKST: DS. JAAP BRUIJN

... HEM DIE IS, DIE WAS EN DIE KOMT.
(OPENBARING 1:4)

Wat een opmerkelijke manier van zeggen: '...die is, die was en die komt'. Opmerkelijk vanwege die volgorde. Wij zijn geneigd te zeggen: 'die was, die is en die komt'. Dat lijkt de logische volgorde: eerst het verleden, dan het heden en de toekomst.

Maar in de manier waarop Johannes de zeven gemeenten in Asia begroet, staat het heden voorop. Het heden dat er volgens het vervolg van dit laatste bijbelboek niet zo rooskleurig uitziet. Het is een tijd waarin je gemakkelijk aan de aanwezigheid en nabijheid van God kan gaan twijfelen gezien wat er allemaal staat te gebeuren. Dingen die de eeuwen door herkenbaar zijn tot op de dag van vandaag. Dingen die ons doen

vragen 'Waarom?' en 'Hoe lang nog?' En 'Vergeet God genadig te zijn?' (Psalm 77!). Johannes – in ballingschap op het eiland Patmos – kent die vragen maar al te goed. En juist dan mag duidelijk zijn dat God er is. Dat Hij dezelfde is als de God die zich aan Mozes bekend gemaakt heeft als 'Ik ben'. Niet als een statisch 'opperwezen'. Daar word je heet noch koud van. Maar Hij is er als Degene die komt. Niet pas aan het eind van de tijd bij de wederkomst van Christus. God laat ons met zijn komen niet wachten tot de jongste dag.

Hij is de Komende. Dat is Hij vandaag (Hij is), zoals Hij dat in het verleden heeft laten zien (Hij was), en zoals Hij er ook in de toekomst zijn zal (Hij komt). Gods komen is doorlopend tegenwoordige tijd. Daarom blijft het ook na Kerst voluit Advent. Wij mogen en kunnen altijd en onder alle omstandigheden een beroep op Hem doen, want Hij is er als de Komende. Dat Hij 'de Komende' is mogen we deze maand gedenken. Moge deze 'kerst-gedachtenis' ons tot ware 'advents-christenen' maken.

**HEEFT U VRAGEN OF WILT U REAGEREN OP
HET MAGAZINE? MAIL DAN NAAR
REDACTIE@PKNALBLASSERDAM.NL**

WIJK

